

Куранда Т. К. вважають, що при витратах на наукові дослідження, що складають «менше 0,4 %, наука може виконувати деяку соціокультурну функцію, у разі його збільшення вона набуває спроможність давати певні наукові результати, які можуть бути поміченими світовою науковою спільнотою, тобто виконувати деяку пізнавальну функцію. І лише при витратах на науку, що перевищують 0,9 % ВВП можна розраховувати на помітний вплив вітчизняної науки на розвиток економіки (економічна функція)» [1, с. 15]. Проведений аналіз фінансування інноваційної діяльності в Україні свідчить про те, що наука в нашій країні виконує тільки пізнавальну функцію, що є не допустимим, адже наука – це основний рушій науково-технічного прогресу.

В цілому, в Україні фінансування інноваційної діяльності здійснюється як за рахунок внутрішніх (частина прибутку та кошти резервного фонду на підприємстві), так і зовнішніх джерел (позикові кошти та державна підтримка). За результатами проведеного аналізу визначено, що позикові кошти включають: кошти вітчизняних та іноземних інвесторів, банківські кредити, кредити на пільгових умовах та венчурне фінансування. Державна підтримка інноваційної діяльності здійснюється за допомогою коштів державного та місцевих бюджетів.

Встановлено, що підприємства при впровадженні інновацій в основному намагаються розраховувати на власні джерела фінансування (63,9 % у загальній структурі фінансування у 2012 р.). За результатами аналізу стану внутрішніх джерел фінансування інноваційної діяльності українських підприємств можна зробити висновок, що, незважаючи на наявність в них резервів, внутрішніх джерел недостатньо для масштабної технічної та технологічної модернізації підприємств, навіть за умов їх майбутнього зростання.

За результатами аналізу зовнішніх джерел фінансування інноваційної діяльності виявлено зменшення рівня залучення до інновацій іноземних та вітчизняних інвесторів (19,06 % у 2009 р. до 0,09 % у 2012 р.). Однак, із загального обсягу зарубіжних інвестицій тільки 1-2 % справді були спрямовані на інновації.

Проведений аналіз свідчить, що частка вкладання власних коштів підприємства є значною, а вливання коштів інвесторів та держави досить низьким. Висока частка власних джерел фінансування не означає, що цих коштів достатньо для створення нових видів продукції та технології. Цей капітал використовують в основному для придбання машин, обладнання та технології, які не обов'язково є інноваційними. Держава, в свою чергу фінансує тільки ті проекти, які відносять до пріоритетних напрямів розвитку науки та техніки. В цілому, в Україні наявний дефіцит фінансових ресурсів, необхідних для підтримки наукових розробок.

1. Гуржій А. М. Інноваційна діяльність в Україні: монографія / А. М. Гуржій, Ю. В. Каракай, З. О. Петренко. – К. : УкрІНТЕІ, 2006. – 151 с.

Городова А.В., Одинець Т.Є., Черниченко К.В.
студенти факультету менеджменту
Запорізький національний університет
Науковий керівник – Шевченко Ю.О.

ПРИЧИНИ ІНФЛЯЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ

Економіка кожної окремої держави є невіддільною частиною глобальної економіки. У разі світової кризи в економіці багатьох країн виникає інфляція. Україна вже не раз стикалася із загостренням цієї проблеми.

Актуальність вивчення теми не викликає сумніву. Політична нестабільність нашої країни відображається на економіці, що призводить до підвищення інфляції порівняно з минулим 2013 роком.

Дослідженням проблем інфляції займалися багато відомих іноземних вчених, а саме: А. Грінспен, Ж. Сапір, Ф. Уїкстид. Вітчизняні економісти І. Лукінов, В. Геєць, А. Гальчинський, В. Пінзеник, В. Литвицький, Т. Ковальчук, В. Міщенко, І. Кравченко, М. Савлук, О. Другов та інші в своїх роботах вивчали витоки і механізми інфляції та створювали теоретичні концепції її подолання.

Метою даного дослідження є аналіз причин інфляції, які з'являються у часи політичної та економічної кризи в Україні, а також пошук шляхів подолання інфляційних процесів.

Інфляція властива багатьом країнам світу, вона є основною проблемою для тих країн, які розвиваються. Під інфляцією розуміється знецінення грошової одиниці, тобто зростання рівня цін [1].

Україна успадкувала нежиттєздатну дефіцитну економіку, а разом з нею величезний ризик виникнення інфляційних процесів. У 1993 році рівень інфляції був самим високим за всю історію існування України, він склав 10 256%. Після цього рівень інфляції став зменшуватися, завдяки введенню суворої монетарної політики та економічних реформ. Після цього рівень інфляції два рази перевищував позначку 20 % у 2000 р. та 2008р., 125,8% та 122,3 % відповідно. У 2008 р. інфляційні процеси супроводжувалися стабільним курсом гривні, але ж все-таки в кінці року був обвал курсу гривні, який привів до кризи у фінансово-банківській сфері. У подальших роках ми можемо бачити зниження рівня інфляції у 2009 р. – 112,3%, у 2010 р. – 109,1%, у 2011 р. – 104,6%, у 2012 р. – 99,8%.

У 2013 році темп інфляції пришвидшився і становив 100,5%, що призвело до зростання споживчих цін на 0,5%. На початку 2014 р. інфляція зберігається на рівні попереднього року і поки що становить 100,6 %. У держбюджеті на 2014 рік закладено зростання рівня цін на 4,3% [2].

Існує багато причин, які призводять до інфляції. Аналізуючи інфляційні процеси в Україні, дослідники виділяють такі причини [3]:

1. Науково-технічний прогрес не стоїть на місці, тому з роками технічне обладнання дорожчає і виникає потреба оновлювання виробництва. Відповідно, для цього потрібні додаткові кошти, це провокує подорожчання грошових ресурсів, а також підвищує інфляцію.

2. Розширення банками кредитної діяльності. Якщо масштаби кредитування розширюються у сфері реальних потреб економіки, то це викликає посилення емісії кредитних грошей, а також призводить до зростання платоспроможного попиту.

3. Занадто великі інвестиції в одні галузі, а в інші – неолік інвестицій, призводить до зайвого виробництва одних товарів і до нестачі інших. Через це з'являються диспропорції в економічній системі, а також і в галузі грошового обігу.

4. Відсутність балансу між доходами та витратами. У цьому випадку з'являється дефіцит бюджету, який призводить до зростання грошової маси, через виготовлення нових грошових знаків.

5. Зовнішньоекономічна причина імпортованої інфляції, тобто надмірний наплив в країну іноземних грошей, а також підвищення цін на імпортні товари та послуги. Це може призвести до руйнування власного виробництва та внутрішнього ринку, і перетворення нашої держави на ринок збуту для світових експортерів.

Таким чином, інфляція негативно впливає на суспільство в цілому, погіршує економічне становище, знижує реальні доходи і рівень життя, знецінює заощадження громадян. Тобто інфляційні процеси призводять до такого загострення економічних та соціальних суперечностей, що держава починає вживати заходів для подолання інфляції та стабілізації грошового обігу. Основні форми боротьби з інфляцією – грошові реформи та антиінфляційна політика (дефляційна політика та політика доходів).

Аналізуючи розвиток української економіки можна сказати, що необхідно використовувати комплексні заходи антиінфляційного регулювання, такі як розробка та

втілення в життя комплексних державних програм розвитку економіки, в першу чергу галузей і підприємств, які сприяють становленню конкурентного, високотехнологічного та наукомісткого виробництва, проведення послідовної антимонопольної політики та створення широкої мережі економічної інформації для підприємств, вдосконалення податкової системи тощо. Також доцільною є політика стримування та підтримка виробництва.

Заходи по оздоровленню фінансової ситуації (здійснення децентралізації державних фінансів, структурного розмежування державного та місцевих бюджетів за джерелами надходжень та витрат, розробка зведеного балансу фінансових ресурсів держави – доходів і витрат всіх без винятку юридичних і фізичних осіб, через які проходить розподіл і перерозподіл національного доходу, реальне розмежування фінансів державних підприємств та Державного бюджету та ін.) в Україні можуть дати позитивні результати лише за умов повного реформування фінансової системи України.

Україна має значний економічний потенціал, завдяки чому може не лише стабілізувати фінансову ситуацію в країні, але й забезпечити умови управління інфляційними факторами, що надасть їй змогу зайняти належне місце серед інших економічно розвинутих країн Європи.

Таким чином, інфляція є дуже небезпечною для економіки країни, порушуючи її стабільність. Тому антиінфляційна державна політика повинна займати одне з головних місць серед засобів державного регулювання економіки.

Антиінфляційні заходи урядів щодо бюджетних надходжень, з одного боку, сприяють акумулюванню додаткових фінансових ресурсів у державній скарбниці, а з другого – призводять до погіршення господарської кон'юнктури та зростання безробіття [4].

Нині в Україні значну роль у формуванні інфляції відіграє політичний стан країни. Популярні методи, які використовують політики задля своєї вигоди, прихильності народу, ведуть не тільки до прискорення темпів інфляції, але й до загального пригнічення економічного розвитку країни. Влада має зробити все можливе задля стабілізації ситуації в країні, оскільки неконтрольоване зростання інфляції може призвести до непередбачуваних наслідків.

1. Дзюбик С. Д. *Основи економічної теорії : навч. посібник* / С. Д. Дзюбик, О. С. Ривак. – К.: Знання, 2006. – С. 481.

2. *Державна служба статистики України [Електронний ресурс]*. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

3. Чернявський О. П. *Інфляція в Україні за умов фінансової кризи* / Чернявський О. П., Гудзь Т. П. // *Вісник соціально-економічних досліджень: Збірник наукових праць*. – Одеса: ОДЕУ, 2010. – Вип. №38. – С. 180 – 183.

4. Лукінов І. *Інфляційна політика, її руйнівні наслідки і шляхи їх подолання* / Лукінов І. // *Економіка України*. – 2004. – №1. – С. 3 – 14.